

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu
Mevrouw W.J. Mansveld
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Binnenhof 22
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070-312 92 00
fax 070-312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 28 november 2014
betreft Klimaat en energiebeleid 2020-2030
ons kenmerk 153203.15u

Geachte mevrouw Mansveld,

De leden van de vaste commissie voor Infrastructuur, Milieu en Ruimtelijke Ordening (IMRO) hebben met belangstelling kennisgenomen van uw brief van 11 november 2014¹ inzake de beantwoording van de vragen over het beleidskader van de Europese Commissie voor klimaat en energie in de periode 2020-2030, mede ondertekend door de minister van Economische Zaken.²

De leden van de GroenLinks-fractie danken u voor de beantwoording van de gestelde vragen en hebben nog een aantal nadere vragen.

Europese Raad

U geeft in uw beantwoording aan dat, conform de brief van 23 oktober 2014 over de uitvoering van twee moties van de Tweede Kamer, Nederland het Commissievoorstel voor een indicatief besparingsdoel op EU-niveau heeft gesteund in de onderhandelingen over het raamwerk voor het EU klimaat-en energiebeleid 2030. Deze moties waren ingediend nadat de regering had aangegeven dat zij inzette op een besparingsdoel van 25%, zoals onder meer verwoord in de brief van 26 september 2014 aan de Eerste Kamer.³ In de Raadsconclusies heeft een besparingsdoel van 30% het niet gehaald, en is een besparingsdoel van 27% afgesproken. Kunt u aangeven of de regering de duidelijke wens van de Tweede Kamer omzet in een nationaal doel dat aansluit op een (fictief) Europees energiebesparingsdoel van 30%?

U geeft in de beantwoording aan dat de regering zich conform de aangenomen motie in de Tweede Kamer heeft ingezet voor vertaling van de EU-brede doelstelling voor hernieuwbare energie naar een bindende doelstelling per lidstaat. In de Europese Raad is afgesproken dat het bindende EU-doel voor hernieuwbare energie zal worden bereikt door gezamenlijke bijdragen van de lidstaten, waarbij het lidstaten vrij staat om op nationaal niveau ambitieuzere doelen te stellen. Zal de regering op nationaal niveau een ambitieuzer doel voor hernieuwbare energie stellen?

¹ Kamerstukken I, 2014-2015, 33 858, G.

² Zie ook: E140003 op www.europapoort.nl

³ Kamerstukken I, 2014-2015, 33858, F.

datum 28 november 2014

ons kenmerk 153203.15u

blad 2

De Raadsconclusies bevat de volgende zin: "De Europese Raad zal alle elementen van het kader blijven evalueren en zal indien nodig strategisch aansturing blijven geven, met name wat betreft de consensus over de European Emission Trading System-sector (hierna: ETS), de niet-ETS-sector, interconnecties en energie-efficiëntie."

Als over al deze elementen van de Raadsconclusies daadwerkelijk consensus nodig is voordat aanpassing mogelijk is, dan zou dit negatieve gevolgen kunnen hebben voor bijvoorbeeld de effectiviteit van Europa tijdens de COP21⁴ onderhandelingen. Hoe interpreteert u dit gedeelte uit de Raadsconclusies?

Volgens de Europese Commissie zal in 2020 het overschot aan emissierechten 2,6 miljard euro bedragen.⁵ Als deze emissierechten na 2020 in de markt blijven dan zal de 40% CO₂ reductiedoelstelling uit de Raadsconclusies teruggebracht worden tot 31%.⁶ Artikel 2.3 van de Raadsconclusies spreekt over een "instrument voor stabilisatie van de markt overeenkomstig het Commissievoorstel." Hiermee verwijst de Raad naar het 'Market Stability Reserve' (hierna: MSR) voorstel. Wordt de permanente verwijdering van het overschot in emissierechten onderdeel van de Nederlandse inzet tijdens de MSR-onderhandelingen?

Samenhang tussen het European Emission Trading System, de Market Stability Reserve en de doelen voor energiebesparing

U geeft in de beantwoording aan dat de invoering van het MSR, of de stabiliteitsreserve, mogelijk eerder dan in 2021 zal plaatsvinden. Bedoelt u hiermee ook dat sneller dan in 2021 de versnelde verlaging van het plafond zal starten (namelijk van 1,74% per jaar naar 2,2% per jaar). En zal Nederland hierbij inzetten op de bovengenoemde permanente verwijdering van het overschot in emissierechten?

In de beantwoording geeft u aan dat het voorstel voor een stabiliteitsreserve de mogelijkheid biedt voor een goede samenhang tussen het ETS en de doelen voor energiebesparing en hernieuwbare energie. Is dit een reden voor de regering om zich in te zetten voor ambitieuzere doelen voor energiebesparing en hernieuwbare energie in combinatie met grotere en eerdere versnelling van de verlaging van het emissierechten plafond en permanente verwijdering van het overschot in emissierechten?

Mondiale ontwikkelingen op het gebied van Klimaat en Energie

De Verenigde Staten en China hebben afspraken gemaakt over aanpak van de klimaatproblematiek. Deelt u de opvatting van de leden van de GroenLinks-fractie dat deze eerste stap van de VS en China mogelijk tot verdergaande stappen door deze landen kan leiden, wanneer ook de EU haar doelen voor 2030 aanscherpt en tot een ambitieuzere aanpak van de klimaat-en energieproblematiek komt?

De EU en Zwitserland zijn momenteel aan het onderhandelen om hun emissiehandelssystemen met elkaar te verbinden. Steeds meer landen denken na over de invoering van een soortgelijk

⁴ United Nations Climate Change Conference, welke op 11 december 2015 gehouden zal worden te Parijs.

⁵ bron: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014SC0017&from=EN>

⁶ bron: http://carbonmarketwatch.org/eu2030-loopholes/#_edn4

datum 28 november 2014

ons kenmerk 153203.15u

blad 3

handelssysteem. China verwacht bijvoorbeeld in 2016 een nationale markt voor uitstootrechten te implementeren. De mogelijkheid dat andere emissiehandelssystemen in de toekomst aan die van de EU gekoppeld worden, roept de vraag op of deze 'buitenlandse' emissierechten gebruikt kunnen worden om de Europese 40% reductiedoelstelling te behalen. Wat is de visie van de regering op deze kwestie?

Energie-efficiëntie

U geeft in uw beantwoording aan dat veel winst op het terrein van energie-efficiëntie te behalen is via Europese normering. De regering pleit in dit verband voor een verdere uitwerking van de Eco-designrichtlijn en versnelling van de introductie van bronbeleid. Hoe beoordeelt u dit in het licht van de voorstellen van Eurocommissaris Timmermans voor een vermindering c.q. afschaffing van Europese normen voor energie-efficiëntie ?

De leden van de vaste commissie voor Infrastructuur, Milieu en Ruimtelijke Ordening zien de beantwoording met belangstelling tegemoet. De commissie verzoekt u de vragen uiterlijk vrijdag 9 januari 2015 te beantwoorden.

Hoogachtend,

Mr. T.P.A.M. Reynaers

Voorzitter van de vaste commissie voor Infrastructuur, Milieu en Ruimtelijke Ordening